

NÉV	
NEPTUN-KÓD	

A dolgozat két részből áll: feleletválasztós kérdésekből és számítási feladatokból. A feleletválasztós kérdések megoldásait a *táblázatba kérjük átvezetni*, csak az ide átvezetett, egyértelműen jelölt válaszokat tudjuk értékelni! A számolási feladatokat *mellékszámításokkal együtt* kérjük benyújtani. Jelöljék egyértelműen, melyik feladatrésze ad választ az adott megoldás!

A feleletválasztós kérdésekre adott helyes válaszok egyenként *5 pontot* érnek. A számítási feladatoknál részeredményre is jár pont, és ebből a feladattípusból komplett és helyes megoldásokkal legfeljebb *30 pont* szerezhető. A dolgozat *összesen 60 pontos*. A *sikeres dolgozathoz legalább 30 pontot* el kell érni.

Két darab A/4-es pótlap és számológép használható, telefon nem!

A dolgozat megírására *60 perc* áll rendelkezésükre.

Jó munkát!

FELELETVÁLASZTÁS

1.	2.	3.	4.	5.	6.

1. A sugármenti átlagköltség meghatározásánál nem kell figyelembe venni...

- a) az egyes termékek termelési arányát az össztermelésből.
- b) a termelés teljes költségfüggvényét.
- c) a választékgazdaságossági mutatót.
- d) Minden eddigi tényezőt figyelembe kell venni.
- e) Egyik felsorolt tényezőt sem kell figyelembe venni.

2. Ha egy iparág olyan piacszerkezeti struktúrát vesz fel, ahol domináns vállalat mellett kompetitív szegély van, ...

- a) minden vállalat árelfogadó, hiszen sokan vannak.
- b) a domináns vállalat úgy viselkedik, mint egy Cournot-vállalat, a többiek tökéletesen versenyző vállalatokként.
- c) a domináns vállalatnak abból van előnye, hogy jobb minőségű termékeket tud gyártani.
- d) a domináns vállalat reziduális keresleti görbéje az iparági kereslettel azonosítható.
- e) Egyik előző válasz sem helyes.

3. Az alábbi táblázat a kristályos körömmolló iparág szereplői által piacra vitt mennyiségeket tartalmazza. Válassza ki az igaz állítást!

Vállalat	Piacra vitt mennyiség (q_i)	Határköltség (MC_i)
A	70	30
B	40	40
C	30	50
D	60	30

- a) $CR_2=65$ és $CR_4=99$.
- b) $CR_5=100$, de 5-nél több vállalat esetén a megfelelő mutatók értéke egyre kisebb lesz.
- c) $CR_2=65$ és $CR_3=85$.
- d) $CR_1=100$ és $CR_4=100$.
- e) Egyik előző válasz sem helyes.

4. Egy egyetemen a nappali tagozatos hallgatók hétköznapokon, a levelezős hallgatók szombaton tanulnak. Az itteni büfében a kávé szombaton 20 Ft-tal drágább, mint hétköznap. A büfé tehát...

- a) elsőfokú árdiszkriminációt alkalmaz.
- b) másodfokú árdiszkriminációt alkalmaz.
- c) harmadfokú árdiszkriminációt alkalmaz.
- d) kétrészes árképzést alkalmaz.
- e) Egyik előző válasz sem helyes.

5. Egy monopólium árukapcsolást alkalmaz vegyes összecsomagolással. Ekkor ez a vállalat lehet, hogy pontosan a következőket árulja:

- a) előételt, főételt és desszertet kizárólag menüben.
- b) papírtányért és papírpoharat egybecsomagolva és külön-külön is.
- c) borokat és borospoharakat külön-külön.
- d) csavarokat és csavaranyákat összecsomagolva.
- e) Ennyi információ alapján nem lehet választani az előző lehetőségek közül.

6. Az egyik közműszolgáltató úgy dönt, hogy a szolgáltatás akkor vehető igénybe, ha a fogyasztók fizetnek egy alapidíjat és ez felett egy fogyasztástól függő összeget. Ekkor a közműszolgáltató...

- a) elsőfokú árdiszkriminációt alkalmaz.
- b) harmadfokú árdiszkriminációt alkalmaz.
- c) monopolisztikus versenyként működik.
- d) kétrészes árképzéssel él.
- e) Egyik előző válasz sem helyes.

SZÁMÍTÁSI FELADATOK

1. Egy Cournot-módon monopolisztikusan versenyző piacon minden vállalat költségfüggvénye megegyezik, azaz külön-külön a következő függvénnyel bírnak: $TC(q) = 20q + 500$. A piaci keresleti függvény pedig $Q = 50 - 0,5P$.

- Határozza meg a vállalatok számát!
- Mekkora egy vállalat termelési szintje és a piaci ár?

(5+3 pont)

2. Egy megtámadható piacon az 1-es vállalat monopoliumként működik az első időszakban. A második időszakban a 2-es vállalatnak lehetősége nyílik a piacra való belépésre. Az 1-es vállalat $K+F$ beruházást hajthat végre az első időszakban, hogy határköltsége csökkenjen a jövőben és így elriassza a 2-es vállalatot a piacra lépéstől. A két vállalat lehetséges stratégiái és kifizetései (két időszaki diszkontált profitösszegek) az alábbiak:

		2-es vállalat	
		Belép	Nem lép be
1-es vállalat	$K+F$ beruházás	(15000, 1600)	(20000, 500)
	Nem ruház be $K+F$ -be	(8000, 6000)	(10000, 500)

- Írja fel a játékot extenzív formában!
- Érdemes-e a vállalatnak beruháznia $K+F$ -be? Válaszát indokolja!

(2+3 pont)

3. Egy iparágban Cournot-duopólium feltételei érvényesülnek. Az iparág kereslete: $Q = 1000 - 0,5P$. A két vállalat azonos költségviszonyokkal bír, határköltség mindkettőnél 1400, a fix költségük 0.

- Ábrázolja a vállalatok reakciófüggvényeit, és jelölje be a Cournot-egyensúlyt E-vel!
- Határozza meg az iparági piaci árat!

(3+5 pont)

4. Egy háromszereplős iparágban a vállalatok azonos, $P = 100$ áron eladott homogén termékeket termelnek. A három vállalat határkölségeit és piaci részesedéseiket a következő táblázat mutatja:

	s_i (piaci részesedés)	MC_i (határkölség)
1. vállalat	60	30
2. vállalat	20	40
3. vállalat	15	50
4. vállalat	5	50

A fenti adatok alapján számítsa ki

- a Herfindahl–Hirschman-index értékét!
- a második legnagyobb piaci részesedésű vállalat Lerner-indexének (m_2) értékét!
- az iparági Lerner-index (M) értékét!

(3+3+3 pont)